

Motion till Neonatalföreningens årsmöte: Neonatologi som egen basspecialitet

Bakgrund

I Sverige är neonatologi idag en tilläggsspecialitet till barn- och ungdomsmedicin. Det innebär att läkare först behöver bli specialist i barn- och ungdomsmedicin innan de kan påbörja sin specialistutbildning i neonatologi. Med nuvarande regelverk innebär detta minst fem års specialistutbildning i barn- och ungdomsmedicin följt av minst tre års utbildning i neonatologi. Med det kommande regelverket, inklusive bastjänstgöring (BT), blir utbildningsvägen till färdig neonatolog minst 8år och 6månader efter läkarexamen.

I U.S.A. höjs röster att neonatologin bör organiseras som en egen basspecialitet (1,2). I flera länder är detta redan etablerat (3), och European Society for Paediatric and Neonatal Intensive Care (ESPNIC) rekommenderar att neonatologi utvecklas som en självständig specialitet (4).

Motivering

Neonatal intensivvård har under de senaste decennierna blivit allt mer avancerad och komplex. Det innebär att en färdig utbildad neonatolog kräver kunskaper och färdigheter i ämnen som avancerad respiratorvård, invasiv monitorering, central infart, blodtrycksstödjandebehandling, hypotermibehandling och riktat neonatalultraljud.

Detta tar mer än tre år att tillgodogöra sig samtidigt som den nuvarande modellen innebär att en stor del av specialistutbildningen sker inom allmän pediatrik. En egen basspecialitet skulle ge en mer ändamålsenlig och sammanhållen utbildning, där utbildning inom perinatalmedicin och neonatal intensivvård kan prioriteras. Den allmänpediatriska kompetensen skulle samtidigt kunna säkerställas inom ramen för bastjänstgöringen och delar av ST-utbildningen.

Att neonatologi utvecklas till en egen basspecialitet skulle också ligga i linje med den generella utvecklingen inom medicinen, där områden med ökande komplexitet och specialiserade kompetenskrav över tid har utvecklats till självständiga specialiteter. En renodlad basspecialitet i neonatologi skulle bidra till en tydligare utbildningsväg, stärkt kompetens inom neonatal intensivvård och göra det lättare att rekrytera och utbilda framtidens neonatologer.

Förslag till beslut

Neonatalföreningens årsmöte föreslås besluta:

att uppdraga åt Neonatalföreningens styrelse att utreda förutsättningarna för att neonatologi ska bli en egen basspecialitet i Sverige, inklusive medicinska, utbildningsmässiga och organisatoriska för- och nackdelar.

att resultatet av utredningen presenteras vid nästkommande årsmöte, tillsammans med ett förslag till hur föreningen bör gå vidare med frågan.

Pontus Challis

Magnus Domellöf

Referenser

1. Neu J. The future neonatologist. *Semin Fetal Neonatal Med* 2026; 31:101740.
2. Lakshminrusimha S, Steinhorn RH. Is it time for a separate residency and department in “neonatal critical care medicine”? *J Perinatol* 2025; 45:867–72.
3. De Luca D, Onesimo R, Benachi A, Kusuda S, Foglia E, Saugstad O, et al. Enhancing research and development to innovate neonatology and improve newborn health. *Semin Fetal Neonatal Med* 2026; 31:101735.
4. Sanchez-Luna M, Raimondi F, Luca DD. Neonatal professorships in europe: insufficient to protect the tiniest and frailest. *Lancet Reg Health – Eur* 2025; 50. Available from: [https://www.thelancet.com/journals/lanep/article/PIIS2666-7762\(25\)00016-X/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lanep/article/PIIS2666-7762(25)00016-X/fulltext)